

Šestnajsta obletnica delavskega samoupravljanja

Intervju s predsednikom skupščine občine Domžale tovarišem Jožetom Pogačnikom.

Obiskali smo predsednika skupščine občine Domžale s prošnjo, da bi odgovoril na nekaj vprašanj, ki smo jih postavili.

Kako ocenjujete 16-letno delo delavsko samoupravnih organov v občini?

Pogosta so vprašanja, ki jih postavljamo v letu po gospodarski reformi, kako napreduje oziroma kako oceniti delo samoupravnih organov. Odgovor seveda ni enostaven, posebno še, če je treba dati odgovor na postavljeno vprašanje za celotno obdobje razvoja in dela delavskega samoupravljanja.

Samoupravljanje nasploh je kot socialističen odnos med ljudmi in obnem izraz potreb in možnosti našega časa, kot osnova in sredstvo za osvobajanje človeka tista pridobitev naše socialistične revolucije in graditve, na katero smo vsi delovni ljudje najbolj ponosni. Samoupravljanje dobiva tako oceno vsak dan, tako oceno daje samoupravljanju življenje, dajejo mu delovni ljudje v borbi, da bo njihov in družbeni napredek še hitrejši, da bo življenje človeka in družbe še bogatejše in še bolj človeško.

Če ocenjujemo delo in razvoj samoupravnih organov v občini v navedenem obdobju potem smemo trditi, da smo dosegli izredno velike uspehe, tako pri graditvi gospodarskih temeljev naše družbe, kakor na drugih področjih družbenega življenja, predvsem pa pri razvijanju novih socialističnih odnosov med ljudmi, pri uveljavljanju človeka kot proizvajalca in občana. Samoupravljanje v delovnih organizacijah v občini in v vsej naši družbi je v tem času doživelo velik razmah in se kaže kot najbolj demokratična in najbolj uspešna pot naprednega premagovanja družbenih protislovij v razvoju so-

cialistične graditve.

Kaj bi po vašem mnenju morali storiti, da bi delavsko samoupravni organi imeli pri svojem delu še večje uspehe?

Vedno se borimo in vedno se bomo borili za to, da bomo delo in delovnega človeka v čimvečji meri osvobodili nadlog, ki ovirajo njegov razmah, kajti s tem se borimo za

bi imeli boljšo zdravstveno službo, ki bo zagotovila boljše zdravje in s tem večjo delazmožnost; da bi imeli urejeno varstvo otrok; da bi imeli boljše urejene medsebojne odnose, ki nam bodo omogočili čimvečji razmah vseh delovnih skosobnosti.

Na katerem področju družbenega samoupravljanja naj bi se po vaši presoji aktivneje udeleževali naši proizvajalci kot občani?

Vsekakor naj bi bila aktivnejša udeležba proizvajalcev tudi v vseh občinskih organih, v samoupravnih organih, krajevnih skupnosti in družbenih služb, kajti le tako bo občinska skupščina lažje sklepala in odločala o vseh zadevah in potrebah občanov proizvajalcev.

tisto, kar nam edino lahko zagotovi naše potrebe in naše želje. Moč samoupravljanja naj se krepi v prid resničnim interesom delavskega razreda in delovnih ljudi. Ponosni smo na to kar imamo, posebno še cenimo to zato, ker vemo, koliko odrekanja je bilo in koliko znoja je to stalo. Želimo si, da bi imeli več znanja, ki nam bo omogočilo boljše delo; da

Katero mesto bi prisodili v občini delavsko-samoupravnim organom naše tovarne?

Prizadevanje vašega kolektiva za napredek in uveljavljanje samoupravnih organov so dokaz zrelosti proizvajalcev vašega podjetja, ki so v 16. letih delavskega samoupravljanja dosegali velike uspehe.

Gibanje proizvodnosti do avgusta 1966

	Bombažna tkalnica	Tkalnica Zvezda	Avtomatska tkalnica	Tkalnica Studa	Tkalnica ovojev	Tkalnice	Kardirnica	Belilnica	Konfekcija	Filtri
	v votkih	v votkih	v votkih	v votkih	v votkih	v votkih	v kg	v kg	v N din	v kom
junij 1966	239	232	372	317	44	155	126	168	869	31.069
I — VI	225	213	354	299	44	150	119	164	898	30.135
julij 1966	276	236	345	316	47	160	121	163	1015	34.000
I — VII	231	216	353	301	45	151	119	164	913	30.617
avgust 1966	267	226	341	324	50	157	124	167	1031	34.893
I — VIII	235	217	351	303	45	152	120	164	927	31.160

Opomba: proizvodnost je merjena kot razmerje med doseženo proizvodnjo v imenovanih enotah (votki, kg, kom, N din) in opravljenimi de-

lovnimi dnevi v posameznih oddelkih. Pomeni torej višino proizvodnje na delovni dan posameznika, t. j. na 8 ur.

PRODAJA GOTOVIH IZDELKOV

Prodaja gotovih izdelkov v mesecu septembru je bila kljub zmanjšanju proizvodnje, zaradi remonta v belilnici, zadovoljiva, kar kažejo tudi niže navedeni podrobni podatki:

Operativni plan realizacije je znašal 3.541.800 N din; nismo ga dosegli za 17.515,06 N din ali 0,6 %. Dosežena bruto realizacija septembra je znašala 3.524.248,98,94 N din ali 99,4 % mesečnega plana. Skupna realizacija prodaje gotovih izdelkov od 1. 1. do 30. 9. znaša 31.199.273,09 N din ali 76,6 % letnega plana.

Posebnih sprememb pri prodaji v tem mesecu ni bilo. Še vedno nam primanjkuje nesterilne gaze, cik-cak vate, plenice in vate manjše gramature, dočim je vložkov trenutno dovolj na tržišču. Zaloge ovojev se rahlo zmanjšujejo in pričakovati je, da se bodo zmanjševale še hitreje.

Vrednost izvoza sanitetnega materiala v mesecu avgustu znaša 55.470 \$. Od tega zneska smo izvozili na konvertibilno področje 25.245 \$ in na področje ostalega kliringa 1.125 \$.

Skupna vrednost izvoženega blaga do konca meseca poročanja znaša 230.359,50 \$ ali 205 % letnega plana. Od navedenega zneska smo izvozili na konvertibilno področje 151.884,50 \$, na klirinško pa 78.475 \$. To je vsekakor, kar se volumna in strukture tiče, zelo ugoden rezultat.

B. S.

Planirani in doseženi finančni uspeh za čas od 1. januarja do 30. aprila 1966

	V novih dinarjih		Indeks
	8/12 letnega plana	Doseženo od 1. 1. do 31. 8. 1966	
1. Realizacija po fakturah izdanih med letom	26,373.208,00	27,511.109,88	104
2. Plačana realizacija	26,373.208,00	26,392.297,23	100
3. CELOTNI DOHODEK	26,374.544,00	26,421.895,92	100
4. Porabljeni sredstva	17,698.816,00	16,102.593,28	91
5. NETO PRODUKT	8,675.728,00	10,319.302,64	119
6. Skupni stroški, ki obremenjujejo celotni dohodek	18,476.728,00	17,005.939,24	92
7. DOHODEK	7,897.816,00	9,415.956,68	119
8. Za osebne dohodke	5,094.088,00	6,073.293,00	119
9. Ostanek dohodka	2,803.728,00	3,342.664,68	119

Doseženi rezultati so boljši od rezultatov doseženih v mesecu juliju 1966 zaradi večje proizvodnje, prodaje in manjšega izvoza.

F. R.

DOPIŠUJTE V NAŠE GLASILO

„Tosama“

Razgovor s sodelavcem

Ivana Volkarja je težko najti kje drugje kot v mehanični delavnici — najraje ob stružnici, saj je mnenja, da: »Ce si sam v delavnici, so tudi drugi kot privezani ob tebi.« Ze 13 let je član našega kolektiva pa mu ta številka ne prinaša nesreče, ker je takoj na začetku pomenka povedal:

»Ne bi mogel biti bolj zadovoljen s svojim delovnim mestom kot sem sedaj«. Ker ta vrsta ljudi, ki so zadovoljni s svojim delovnim mestom vedno bolj izgineva, bo kar prav, da jo je kot redek primer zabeležil naš časopis.

Pogovor je tekel o deležu splošnega kolektiva mehanične delavnice pri skupnem uspehu tovarne. Razgovarjala sva se v jedilnici, pa sem ga vprašal, kaj meni o toplem obroku?

Povedal je: Okus toplega obroka se mi je zdel vedno enak, zato sedaj nosim malico od doma, tako lahko tudi več izbiram. Kot pravijo pa je topli obrok v Jaršah veliko boljši.

Po obratih se večkrat slišijo pritožbe, da je treba predolgo čakati na ključavničarja, kadar nastane kakšna okvara?

Odgovor: Tudi mi imamo svoje delo, vendar gremo takoj tja, kjer je nastala kakšna okvara. Res pa je, da hkrati na dveh mestih pri dveh okvarah ne moremo biti. Včasih pustimo drugo nujno delo in odhitimo popraviti stroj, za katerega pravijo, da

sploh ne sme stati. Ko ga popravimo pa še naprej stoji — ne vem po čigavi krivdi? Najbrž nismo samo mi sitni?

Veliko lažje nam bi bilo, ko bi imeli orodjarja, ki bi izdajal orodje in ga popravil. Tako pa z iskanjem in popraviljanjem orodja dostikrat porabimo več časa kot za odpravo napake na stroju.

Katera pomankljivost vas v mehanični delavnici najbolj moti?

Odgovor: Ni urejen učni razpored za delo vajencev za vse letnike. Še najbolj važno je to za tretji letnik. Saj pometati se navsezadnje mlad človek hitro nauči. Najbolj klavno pa je vse v zvezi z našo garderobo. Zdi se nam, da ne mislijo samo, ampak tudi delajo tako, kot da je za nas vse dobro, ker smo umazani. Za higieno sploh ni poskrbljeno, tako da se med nami lahko hitro razširi ekcem. Da pa o mrazu in gneči v garderobi sploh ne govorim!

Izložene strojne dele in izrabljen kovinski material lahko srečamo — morda na preveč mestih. Kaj vi predlagate?

INVESTICIJE V MODERNIZACIJO PODJETJA

Že v prejšnjih člankih sem delno nanizal sedanje in bodoče naloge, ki so povezane z našim perspektivnim razvojem podjetja. Rekonstrukcija podjetja, ki je bila opravljena v letu 1959 nam je omogočila, da danes lahko razpravljamo o našem nadaljnjem razvoju, ter da so nam v veliki večini tudi na razpolago sredstva za postopno uresničevanje začrtanega cilja. Pred leti smo sicer napravili 7-letni plan razvoja podjetja, ki pa se bo moral še letos prilagoditi novim razmeram z ozirom na reformo in novi kurz investicij. Ta novi kurz pa sloni predvsem na modernizaciji obstoječih kapacitet, ne pa na njihovem povečanju. S tem vprašanjem se ukvarja posebna strokovna komisija, ki je že izdelala plan investicij za letošnje in prihodnje leto, pripravlja pa tudi srednjeročni plan investicij.

Prva faza tega plana se je začela uresničevati pri nas s postavitvijo kotlarne, ki nam omogoča res sistematsko pristopanje k nadaljni rekonstrukciji. Vsi vemo, da si brez pare v našem podjetju sploh ne moremo zamisliti proizvodnje. Ne bi našteval koristnosti te investicije, saj že občutimo sadove le-te, posebno še pozimi, ko smo v prejšnjih razmerah zmrzovali in preklinjali kurjače radi stalnega pomanjkanja tega prepotrebnelega elementa proizvodnje.

Drugi korak v modernizaciji je

Odgovor: Staro železo in odpadli material — to bi moral nekdo urejevati, razstaviti in imeti pregled nad vsem. Le tako bi lahko koristno porabili dele ki sedaj propadajo. Tisti, ki bi to delal, bi dvakrat povrnil svojo plačo s svojim delom, razna navlaka pa bi hitro izginila iz dvorišča in od drugod.

Zaupajte nam na koncu še vaše misli o točkovanju?

Odgovor: Moram reči, da ni velikih napak, vendar pa se pri ocenjevanju premalo gleda kdo dela in kdo ne. Kdor ne živi samo od plače je z vsem zadovoljen in mu ni dosti za delo v tovarni, takemu je vse lepo. Sicer pa so začeli izmenovodje v zadnjem času malo bolj kontrolirati koliko si kdo pri delu prizadeva.

Najin razgovor sva končala v tako dobrem razpoloženju kot sva ga pričela. Skoraj sem pozabil beležiti njegove misli, tako sva se razživila. Vendar pa nisem napisal skoraj nobene njegove pohvalne besede, čeprav jih ni manjkalo. Pač zaradi tistega pregovora: Lastna hvala...

Naj za konec zapišem še eno njegovo misel! Včasih se nekatere napake prevečkrat ponavljajo!

Viljem Dolenc

zamenjava belilnih naprav z novimi, modernimi, katerih prva iskra se je pojavila pred kratkim, ko smo začeli montirati aparat za beljenje bombaža, tkanin in eventuelno tudi preje. Pravim: to je le prvi korak, ker nadalj. naprave, ki so nujno potrebne, da ne ostanemo na pol poti, so že naročene in upam, da nam Jugobanka ne bo preprečila te naše namer. V naslednjem obdobju namestavamo dokupiti še en aparat za beljenje, centrifugo, stiskalnico za stiskanje blokov, čistilnico bombaža in stroj za izdelavo cik-cak vate. Posebej pa se pogajamo še za na kup treh mikalnikov iz Poljske, katere predvidevamo, da jih bomo dobili na 5-letni kredit.

Nujnost nabave omenjenih strojev je več kot očitna, saj že na vseh naših sestankih, kjer razpravljamo o kvaliteti in količini naših izdelkov, naletimo na probleme belilnice in čistilnice. Tudi razvoj proizvodnje cigaretne filterov ne more zaživeti tako kot bi lahko ravno zaradi premajhne zmogljivosti naše belilnice, predvsem pa čistilnice.

S temi stroji in napravami bi bila zaključena rekonstrukcija belilnice (razen eventuelno sušilnega stroja) ter bi nato lahko pristopili k rekonstrukciji pripravljalnice in tkalnic, o čemer pa kaj več prihodnjic.

J. B.

Poročilo samoupravnih organov

POROČILO O DELU 8. IN 9. REDNE SEJE UPRAVNEGA ODBORA

UO je na 8. in 9. seji obravnaval poleg problematike tekoče proizvodnje tudi težave s kreditom pri Jugobanki. Razpravljali so o gradnji novega skladišča in adaptaciji lesene lope. Na seji je bil potrjen novi uredniški odbor glasila »Tosama« ter sprejet sklep, da se da predlog DS za kolektivno nagrado staremu uredniškemu odboru. Člani UO so bili informirani o ukrepih za zmanjšanje odpadkov pri filtrih. Razpravljali so o problemih proizvodnje, nabave surovin in nadomestnih delov, izvoza, uvoza in prodaje. V zvezi z reklamacijo Vojnosanitetskega zavoda zaradi nedobave gaze, je UO določil posebno tri člansko komisijo, ki mora ugotoviti vzroke, zaostaja pri odpošiljanju in poročati na naslednji seji.

Člani so bili informativno seznanjeni z nameranim nakupom kardirnih strojev iz Poljske.

Podano je bilo tudi poročilo o sestanku sanitetnih tovarn v Karlovcu, ki je bil sklican na zahtevo »Nive« iz Novega Sada; prisotni so obravnavali nove predpise, za gostoto ovojev.

SKLEPI 4. REDNE SEJE DELAVSKEGA SVETA:

- skladišče v Podrečju, ki je že v celoti odpisano, se prenese iz poslovnega sklada v sklad skupne porabe in se odproda na licitaciji;
- da se članom ZB razdeli 50.000 N din za nakup zemlje in pričetek gradnje;
- sprejeta je bila sprememba vrednostnega plana za leto 1966;

- amortizacija za leto 1966 se v podjetju obračuna po povečani stopnji za 50 %;
- sredstva za izgradnjo bolnice v Ljubljani in za opremo zdravstvenega doma Domžale v višini N din 20.000.- se nakažejo iz sklada skupne porabe;
- sprejet je bil predlog komisije za odpis in prodajo izrabljenega drobnega inventarja in osnovnih sredstev;
- nadomestilo za prve tri dni odsotnosti iz dela znaša 80 %, tako

kot doslej, le da se jemlje za izračun nadomestila povprečje OD preteklega leta in ne treh mesecev;

— odobril se je nakup stroja za robljenje plenice.

Poleg tega so člani dodelili v sklad za štipendije ZMS Domžale 2000.- N din, staremu uredniškemu odboru glasila »Tosama« pa so podelili kolektivno nagrado v višini 300 N din.

Na seji je bilo podano poročilo o varstvu pri delu. Člani DS so bili informirani tudi o našem mestu med najmočnejšima konkurentoma — tovarno »Niva« in »Lola Ribar«.

Š. Š.

Vratarji imajo tudi svoje delo

Iskoriščam priložnost, da tudi sam napišem par stavkov za naš tovarniški časopis TOSAMA.

Ker je moje delovno mesto vratarja-čuvaja, bom malo opisal naše delo in naše težave pri opravljanju vsakdanje službe. Želel bi, da bi nas tudi člani kolektiva bolj razumeli in vedeli, da imamo tudi mi svoje naloge in veliko odgovornost pri opravljanju naše službe.

Prepričan sem da je še več članov kolektiva, ki ne vedo za naše delo. Mislijo si kako je lahko biti za vratarja, saj nič ne dela. Oni nas vidijo v vratarnici kadar sedimo, ne vedo pa, da imamo tudi mi cel kup skrbi in dela.

Načrt zavarovanja podjetja in pravilnik o vratarski službi sta zelo obširna. V njih so zajeta prav vsa naša opravila. Če delamo kakor od nas zahtevajo vsi člani omenjeni v načrtu in pravilniku, kar tudi moramo, imamo vedno dovolj misliti.

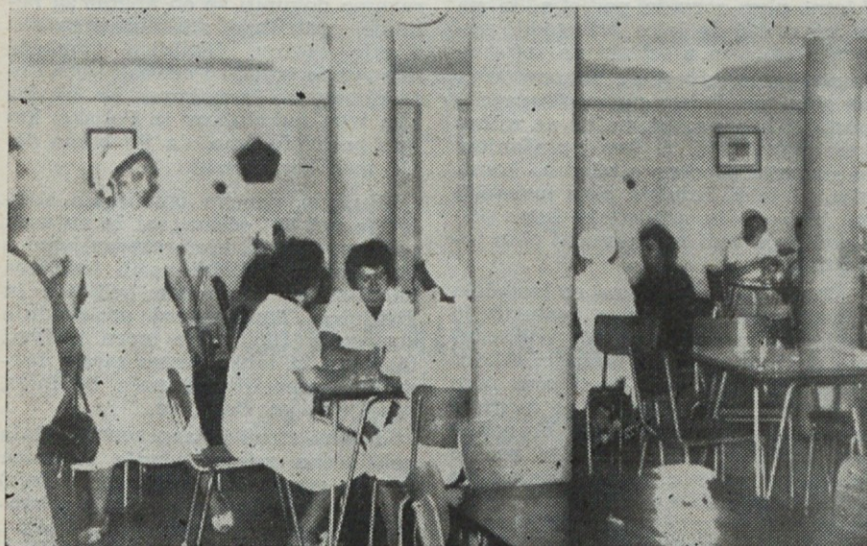
Dogaja se še vedno, da nas nekateri člani kolektiva ne razumejo in mislijo da delamo samovoljno. Ne vedo ali nočejo vedeti, za načrt zavarovanja ki so ga prav vsi lahko proučili na stenski deski pred jedilnico, kjer je bil nabit več ko mesec dni. Vsak je imel možnost dati svoja mnenja in predloge, kolikor pa vem, jih ni bilo. Ko je 1. marca 1966 delavski svet sprejel nov načrt zavarovanja podjetja in malo bolj stroge ukrepe so bile večkrat pripombe: od kdaj tako? In zakaj to? Največ preglavic imamo z šestim členom ki se glasi: »Delavci, ki so v delovnem razmerju in želijo priti v tovarno po delovnem času, jih vratar ne sme pustiti brez dovolilnice, pa četudi se izgovarjajo, da morajo delati po nalogu predpostavljenega.« Po delovnem času in ob dnevih, ko se v tovarni ne dela, je brez dovolilnice vstop prepovedan.

Nadalje iskanje sodelavcev, ki so na delu! To naj razložijo tudi svojim sorodnikom in ostalim, ki imajo to nelepo navado. K vratarju smemo klicati delavca le v nujnih primerih, ne pa za malenkosti, ki bi se jih brez škode lahko pomenili izven delovnega časa. Na ta način bi lahko podjetju veliko prihranili, ker ne bi po nepotrebem motili proizvodnje. Tu bi se z razumevanjem dalo veliko narediti.

Omenil bi še, da imamo v nočni izmeni velikokrat težave z vinskimi klateži, ki imajo kot vedno svoje zahteve. Ker je vratarnica tik ob cesti, ti gostje niso posebno redki. Čestokrat se jih prav težko znebimo, ker najprej seveda poskušamo na lep način. Tudi za člane kolektiva velja, da v stanju vinjenosti ne smejo v podjetje. To pravilnik o vratarski službi najstrožje prepoveduje.

To za nas niso prijetne stvari. Vendar s tem, da tako skrbimo za gotov red, tudi mi pripomoremo k večjim uspehom naše skupnosti!

Štiffar Franc

Po preureditvi je postala naša jedilnica bolj privlačna

Sanacija starega poslopja

(nadaljevanje iz prejšnje številke)

Zavod za raziskavo in konstrukcij v Ljubljani je potem po večkratnih ogledih in analizah materiala v stenah izdelal načrt, kako najvarneje popraviti tako zrahljano zgradbo. Ko so analizirali omet, so bili najbolj začuden, ko so našli v njem precejšnje količine solitra. Ker je že splošno znano, da se soliter nabira na stenah konjskih hlevov, nam je bilo to samo še potrditve naših prejšnjih predvidevanj, da so tu bili konjski hlevi. Najdlje, je moral biti hlev v čistilnici blaga, ker so tu našli največje količine solitra.

Največji delež popravil je prevzel zavod sam, kakor tudi vso odgovornost za pravilno izvajanje. Ker je bilo nekaj del manj važnih, se je za to delo posebej pogodbeno obvezalo gradbeno podjetje »Bežigrad« v Ljubljani. Njih je predlagal zavod, ker so pri podobnih delih stalno v sodelovanju. Nam je to tudi popolnoma odgovarjalo. Zahtevali smo le hitro izvršitev in dobro sodelovanje obeh ekip. Vendar smo kmalu ugotovili, da je sodelovanje in hitra izvršitev del samo velika obljuba, ki ni osnovana na stvarnih razmerah. Največ se je zataknilo pri dobavi vezi, ker nikjer ni bilo sprva najti odgovarjajočega materiala. Potem so našli močnejšo dimenzijo in dali izdelati, ne da bi se preje prepričali, kako bodo montirali — sodelovanja torej ni bilo opaziti. Problemov je bilo veliko preveč in delavci, ki so dela izvajali, so te probleme postavljali vzdrževalni službi, da jih rešuje,

Pogled na notranje dvorišče, katere ga izgled nam ni ravno v ponos

To pa seveda ni pravilno, ker bi moral dela nadzorovati gradbenik s strani izvajalca, ki bi bil sposoben reševati nastala vprašanja. Teh problemov s strani splošne organizacije izvajanja del je še veliko. Pojavijo pa se tudi zadeve, ki jih pri takih delih ni moč predvideti. Ker pri teh delih proizvodnja ni bila neposredno motena in je delo pogodbeno vezano, smo vse težave zaenkrat tolerirali in povsod, kjer bo mogoče, bomo zahtevali točen rok.

F. R.

te predloženega elaborata. Naj kar takoj pristavim, da pozitivnega ali negativnega predloga ne da kar tako, ampak na podlagi tehtne obrazložitve, ki jo predloži posamezni strokovnjak, ki je zadolžen za pregled poedinega elaborata. No, »roko v ogenj« glede dosedanjega izvajanja sklepov elaboratov ravno ne bi dal. Primeri so, da imajo izdelavo elaborata le za obligacijo, ki jo po potrditvi vržejo v predal, »karavana pa gre dalje«.

»Menite, da bodo delovne organizacije v domžalski občini prešle na skrajšani delovni čas v zakonsko določenem roku?«

»Na to vprašanje bi skoro lahko pritrdilno odgovoril, saj zakon določa, da morajo delovne organizacije preiti na skrajšani delovni čas v petih letih od uveljavitve zakona, ki je bil objavljen v uradnem listu 7. aprila 1965. Torej morajo delovne organizacije preiti na popolno skrajšanje do 7. aprila 1970, to pa menda že bodo. Teže pa bi pritrdilno odgovoril na vprašanje, če bodo delovne organizacije do roka predložile elaborat za prehod na skrajšani delovni čas.

Temeljni zakon za uvedbo 42-urnega delovnega tedna je namreč postavil sprva dokaj kratek rok — 1 leto od svoje objave, torej bi morali biti vsi elaborati do letošnjega 7. aprila predloženi.

Nervoza okrog reforme pa je to akcijo zavrla v tolikšni meri, da je zvezna skupščina v juliju podaljšala rok do konca letošnjega leta. Skoro lahko pristavim »samo«, kajti resnično dvomim, da bo podaljšanje roka dovolj dolgo, da bodo v tem času

(Nadaljevanje na 6 strani)

Dvainštirideset urni delovni teden

Glede na to, da se približujemo skrajnemu roku za dokončni prehod na 42-urni delovni teden, smo zaprosili, da nam odgovori na nekaj vprašanj predsednik komisije za delovni čas pri skupščini občine Domžale tov. Toni Laznik, dipl. oec.

»Ali so vse delovne organizacije predložile komisiji elaborate za prehod na skrajšani delovni čas?«

»Ne, niso! Tej zahtevi temeljnega zakona o uvedbi 42-urnega delovnega tedna so doslej zadostile le večje, predvsem industrijske delovne organizacije, medtem ko manjše — obrtne in komunalne — skoroda ne. No, če vemo, da so celo večje delovne organizacije za izdelovanje elaboratov zaprosile zunanje strokovnjake, potem je jasno, da se manjše delovne organizacije, v kolikor sploh mislijo na to, še težje same lotijo tega

dela. Nasploh pa se ugotavlja, da je uvedba reforme v lanskem poletju zavrla delo pri prehajanju na skrajšani delovni čas, kar daje slutiti, da se ljudje v podjetjih niso zavedli, da sta prehod in reforma v svojih končnih ciljih povsem povezana, da namreč oba težita k boljšemu gospodarjenju.«

»Se delovne organizacije pridružujejo pri uvajanju skrajšanega delovnega tedna sprejetih in potrjenih elaboratov?«

»Odgovor bo zvenel morda nekoliko obešenjaško, vendar boljšega ne morem dati: če so individualna in kolektivna vodstva delovnih organizacij razgledana, napredno usmerjena ter visoko odgovorna, potem se elaboratov pridružujejo. Komisija namreč nima te pristojnosti, da bi pregledovala izvajanje elaboratov. To bi bilo v nasprotju z načeli samoupravnosti. Komisija je namreč le strokovni organ občinske skupščine, kateri predlaga potrditve ali odkloni-

Dvainštirideset urni delovni teden

(Nadaljevanje s strani 5)

preostale delovne organizacije izpolnile to obveznost.

Upam, da aprila 1970 ne bo organizacije, ki bi jo bilo treba občinski skupščini predlagati za prisilno upravo, kar določa zakon za tiste delovne organizacije, ki do tega roka ne bodo prešle na popolni skrajšani delovni čas.

»Kako presoimate kot vodja analizo-planskega sektorja sposobnost naše delovne organizacije za dokončni prehod na 42-urni delovni teden in s katerim mesecem bi lahko to storili?«

»Naša tovarna je bila med prvimi delovnimi organizacijami, ki so izdelale elaborat za skrajšani delovni čas. Elaborat predvideva vrsto ukrepov, ki naj bi ta prehod omogočili, vendar se k njegovemu načrtnemu izvajanju ni pristopilo. Prišla je reforma, z njo akcija za odkrivanje notranjih rezerv in formirala se je v ta namen komisija. Komisija se je zavedala, da so naše delovne rezerve že popisane v elaboratu za prehod na skrajšani delovni čas in je za osnovo svojemu delu vzela skrb za izvedbo vseh ukrepov, ki jih je elaborat postavil. Vendar je kasneje nehala z delom in načrt ni uspel.

Dejstva, da popolnega prehoda na skrajšani delovni čas še nismo izvedli, da možnosti prehoda nismo načrtno izpeljevali in da je zato obstajala nejasnost, v kolikšni meri se doseženi rezultati prilagajajo že uvedenemu skrajšanju del. časa, je upošteval analizo-planski sektor in v maju izdal analizo, ki so jo prejeli vsi vodilni delavci in vodje delovnih enot in katere namen je bil ugotoviti, kako se okrepi sploh izvajajo, kaj so vzroki neizvajanja, v kolikšni meri neizvajanje vpliva na dosežene rezultate, možnosti nadaljnjega skrajšanja, nasploh pa zagotoviti večjo načrtnost v bodoče pri tej akciji, da ne bi morda okrnili dosedanj obseg proizvodnje in načeli svojo materialno bazo.

Predno ponovim glavne ugotovitve in zaključke analize naj še opozorim na nekatera temeljna izhodišča pri skrajšanju delovnega časa: fond časa se zmanjša pri polnem skrajšanju za 12,5%, produktivnost dela pa je treba, da bi se dosegla ista raven proizvodnje, povečati za 15,4%. Poleg navedenega odstotka povečanje produktivnosti pa je potrebno upoštevati še povečanje produktivnosti, ki je obvezno za nadaljni razvoj delovne organizacije. Naša tovarna je n. pr. plan za leto 1966 dvignila nasproti realizaciji leta 1965 za 6%. To pomeni, da bi se morala naša proizvodnost dvigniti nasproti oni iz leta 1963, ki je bazno leto, za preko 20%, če bi že letos prešli na popolni skrajšani delovni čas. Takšno povečanje pa je zelo visoko in odkrivanje notranjih rezerv potem res ni več parola, temveč nujnost.

No, analiza je privedla do takihle zaključkov: da so bili vsi dosednji rezultati doseženi v relativno vse slabših pogojih dela, kar velja še zlasti za tkalnice. Delne izboljšave odnosno povečanje kapacitet se opazi le v belinici (sušilni stroj) pri izdelavi filtrov (CFS) in v konfekciji (stroj za vložke).

Nadaljna ugotovitev je, da je vrsta ukrepov ostala na papirju iz takih ali drugačnih razlogov in da je tako dobra stran elaborata, t. j. konkretnost, ostala brez realizacije. Intenzivnejše delo, ki ga terja skrajšani delavnik, terja poleg modernizacije tudi boljše kvalifikacijsko strukturo zaposlenih. Ugotavlja pa se, da se je v tem času strukturno bolj dvignilo število polkvalificiranih in nekvalificiranih kot kvalificiranih in visokokvalificiranih. Popravl pa se je nivo kadrov v upravi.

Zastoji — oziroma izkoriščanje strojev se v pomembnem obsegu ni

spremenilo čeprav se je prav tu predvidelo po elaboratu mnogo organizacijsko tehničnih prijemov, ki naj bi zastoje zmanjšali.

To je le nekaj ugotovitev, najvažnejša pa je vsekakor ta: kolikšna je možnost da delovna organizacija preide na popolni 42-urni tednik? Analiza pojasni, da je pogoje — glede produktivnosti — za nadaljni prehod na skrajšani delovni čas izpolnila pripravljavnica na večini strojev, enako kardirnica, medtem ko ostali oddelki deloma ali sploh ne. Zlasti slabo je v tkalnicah, ki ustvarjajo preko 30% naše proizvodnje.

Na podlagi takih zaključkov je docela jasno, da nisem pristaš predloga, da bi že kar uvedli popolni skrajšani delovni čas, niti ne morem reči, kdaj bi bilo mogoče nanj preiti. Če gremo v zavestno zmanjševanje obsega proizvodnje, potem to lahko storimo še danes, če pa temu ni tako, potem najprej ustvarimo pogoje za prehod.

URAVNILOVKA

O uravnilovki je bilo že precej napisanega. Sama beseda pomeni izravnano, izenačenje in se velikokrat uporablja pri pojasnjevanju raznih negativnih pojavov v sistemu nagrajevanja. Oglejmo si nekaj primerov.

1. Gospodarska organizacija ima analitično ocenjena delovna mesta. Delovno mesto A je n. pr. ocenjeno z 900, delovno mesto B pa s 300 točk. Ocenitev je opravljena na podlagi potrebnega znanja oz. sposobnosti, odgovornosti, napora, pogojev dela in drugih momentov, ki vplivajo na ocenitev. Z analitično ocenitvijo smo torej dobili razmerje med delovnim mestom A in B in se bodo praviloma tudi osebni dohodki oseb zaposlenih na teh delovnih mestih gibali v tem razmerju.

Če bi po že izvršeni ocenitvi delovnih mest povečali vrednost delovnega mesta B n. pr. od 300 na 500 točk vrednost delovnega mesta A pa bi ostala neizpremenjena, bi to bila delna uravnilovka.

2. Gospodarska organizacija je n. pr. dosegla 100.000.—din sredstev za osebne dohodke. Zaposlenih je 100 delavcev na različnih delovnih mestih. Če bi omenjeni znesek bil razdeljen vsem enako, bi to bila uravnilovka. Itd.

V našem sedanjem družbenem razvoju je uravnilovka nezaželeno. Nagrajevanje naj bo po delu, kar pomeni, da naj prejme tisti, ki s svojim delom več prispeva, tudi višje osebne dohodke.

V našem podjetju uravnilovke v pravem smislu besede nikoli ni bilo in je tudi v sedanjem sistemu nagrajevanja ni. Res je da smo pred leti, zaradi naglega dviganja življen-

skih stroškov, nekajkrat povečevali najnižje startne osnove, vendar je bilo to iz družbenega, predvsem pa iz socialnega razloga nujno.

Sedanji sistem nagrajevanja ima še precej pomanjkljivosti, čeprav smo o njem razpravljali več kot eno leto. Doživel je veliko sprememb, saj so se v glavnem vpoštevale vse pripombe, ki so bile dane na osnutek. Največja pomanjkljivost je ta, da za režijske delavce še nismo poiskali ustreznih meril za popolnejše merjenje individualnega učinka, in s tem tudi ustreznjega nagrajevanja. Povedati je treba, da komisija za nagrajevanje že pripravlja tozadevne osnutke, ki bodo nato dani v javno obravnavo.

F. R.

ZAHVALA

Vsem ki ste ob smrti mojega dragega očeta pok.

ANTONA ŠINKOVCA

sočustvovali z menoj, me v težkih urah bodrili in poklonili cvetje, se iskreno zahvaljujem

Šinkovec Marija

Ogled gasilskega tekmovanja v Karlovcu

Kot nam je znano, je bilo letos v Karlovcu evropsko gasilsko tekmovanje, zato je tovarniški gasilski odbor predlagal tri člane gasilskega društva Tosame, da si z enodnevnim obiskom ogledajo tekmovanje. Uprava podjetja je odobrila, da se ogledamo to tekmovanje in pridobimo marsikatero dobre strani. Peljal nas je Vencelj Vodnik z osebnim avtomobilom.

Tako smo 8. septembra zgodaj zjutraj odpotovali v Karlovac. Takoj ko smo prispeli pred gasilski dom Karlovca, smo na dvorišču videli prvo karlovško brizgalno iz l. 1810, katera je vgrajena na vozu s konjsko vprego, samo brizgalno pa je poganjala

para, to se pravi, majhen parni kotel na drva ali premog. Nato smo odšli na tekmovalno igrišče, kjer smo videli tekmovalce iz vseh evropskih držav: Italijane, Nemce, Francoze, Madžare, in še druge pa tudi naše ter mladince.

Ogledali smo si tudi razstavišče gasilskega orodja, aparatov, motornih brizgalk, cevi, aparatov, samovodne prhe, na splošno vse, kar spada k moderni gasilski opremi. Dobil smo tudi prospekte od vseh aparatov in gasilskih naprav. Pozno popoldan smo odpotovali, saj smo bili že utrujeni od vročega sonca na igrišču, katero nas je žgalo v izredno lepem vremenu

A J

Prijavljanje nezgod

Po pravilniku o varstvu pri delu mora vsaka oseba na delu, ki se poškoduje na delovnem mestu, takoj poiskati prvo pomoč in prijaviti nezgodo.

Pri nezgodah, ki imajo za posledico tako poškodbo, ki zahteva prekinitev dela, je evidenca nezgod kot tudi prijavljanje kolikor toliko urejeno. Drugače pa je z manjšimi nezgodami, pri katerih so poškodbe malenkostne ali pa bistvenih posledic sploh ni. Doslej o teh nezgodah evidence ni bilo, po drugi strani pa se pri tej vrsti nezgod lahko kasneje pokažejo posledice, katere pa se tedaj ne morejo več smatrati za nezgodo pri delu zaradi neevidentiranja.

Zaradi tega so bili po oddelkih razdeljeni zvezki - evidenčne knjige z obrazci za evidentiranje vseh teh

nezgod, ki se dogajajo pri delu, vse od najmanjših nezgod. Sem bi se beležile tudi nezgode na poti na delo, če so za to na razpolago priče ali otipljivi dokazi.

Da se bo omenjena evidenca nezgod vodila pravilno in v redu, mora vsak delavec, ki se kakorkoli poškoduje pri delu, svojo nezgodo obvezno javiti predpostavljenu.

Mojstri, odnosno predpostavljeni, ki bodo to evidenco vodili, so dolžni vsak prijavljeni primer takoj zabeležiti in izpolniti vse zahtevane rubrike v evidenčni knjigi.

S takim načinom dela se bo uredilo prijavljanje in evidentiranje nastalih nezgod. Nezgode, ki ne bodo prej evidentirane v oddelku, ne bo mogoče smatrati za nesrečo pri delu,

F. V.

Kadrovske vesti

V ČASU OD 1. OKTOBRA DO 11. NOVEMBRA PRAZNUJEJO SVOJ ROJSTNI DAN:

Belilnica: 2. X. Stele Fani, 31. X. Fotivec Ivanka, 2. XI. Lenček Stane

Mikalnica: 4. X. Skol Ljudmila, 16. X. Kolbl Martin, 2. X. Vidergar Minika, 8. XI. Gorjup Martin

Tkalnica obojev: 6. X. Cerar Francka, Prašnikar Marija, 8. X. Praznik Rezka, 9. X. Prelovšek Zinka, 15. X. Šarc Sonja, 20. X. Kušar Nežka, 23. X. Kočar Ela, 26. X. Kern Francka, 30. X. Sobočan Ani, 31. X. Prelovšek Marija

Tkalnica gaze: 14. X. Zemljarič Rezka, 15. X. Pižem Rezka, 16. X. Urančkar Pavel, 24. X. Novak Slavka, 29. X. Peterka Anton

Zvezda: 7. X. Florjančič Ela

Avtoratska: 2. XI. Klopčič Pavla

Pripravljalnica: 1. X. Klopčič Marinka, 20. X. Koderman Ivanka, 29. X. Rojc Olga

Študa: 19. X. Mazovec Kristina

Kenfekcija: 2. X. Avman Mihaela, 4. X. Judež Francka, 5. X. Frankovič Brigita, 6. X. Strehar Karel, 10. X. Juvan Pavla, 12. X. Beravs Tončka, 16. X. Kepic Urška, 24. X. Avbelj Kristina, 25. X. Volčini Mihaela, 28. X. Mavsar Marija, 30. X. Juhant Vanda, 1. XI. Kerč Joža, 4. XI. Videmšek Milena, 5. XI. Kavka Marija, 7. XI. Lajevic Kristina, 9. XI. Kvas Martina

Filtri: 14. X. Klopčič Rezka, 17. X. Prvinšek Stane, 26. X. Cerar Franc, in Perše Franc, 1. XI. Cencelj Ani, 7. X. Krušnik Mira

Tajništvo: 3. X. Pavlič Miro, 26. X. Berlec Vladka

Računovodstvo: 3. X. Lekan Francka, 13. X. Klopčič Stanka, 20. X. Orehek Rozi

Tehnični odd.: 27. X. Presekar Marija

Komerciala: 6. X. Božič Svetozar, 13. X. Klopčič Stanko

Pomožni obrati: 12. X. Svetlin Vinko

Izdaja Tovarna sanitetnega materiala Domžale.

Urejuje uredniški odbor:

Dušan Borštinar, Viljem Dolenc, Vida Grlica, Miro Pavlič, Franc Perše, Franc Roglič, Lojzka Rojc, Janez Rožman, Franc Rožič dipl. ing., Srečo Vodlan, Mirko Požek (odgovorni urednik). Tel. 72-313 int. 01

Tiska Papirkonfekcija Krško, obrat Valvasorjeva tiskarna.

Naklada 800 izvodov

V MESECU SEPTEMBRU SO VSTOPILI V PODJETJE:

Narat Jože — transportu, Pestonnik Ivan — v tkalnico, Strmšek Jernej — v pomožne obrate, Pele Marjan — v belilnico, Jere Janez — k filtrom

V POKOJ JE ODŠLA:

Meglič Ivanka — merilka zaposlena v naše podjetju 11 let

Želimo ji obilo počitka in trdnega zdravja v zasluženem pokoju.

V MESECU SEPTEMBRU SO SE RODILI:

Kvasovi Martini — hči Pivkovi
Francki — hči, Marčunovi Emi — hči

POROKI V SEPTEMBRU:

Dragar Vinko in Tič Jože
Iskrene čestitke!

Proizvodnja v septembru

Oddelek	Enota mere	Planirana količina	Proizvedena količina	Indeks
1. Trakotkalnica	000 vot	87.024	76.017	87
2. Tkalnica širokih tkanin	000 vot	455.304	460.020	101
3. Kardirnica	kg	72.864	66.870	92
4. Konfekcija	N din	2.966.976	2.756.215	93
Vložki	pkt	567.744	497.370	87
5. Cigaretni filtri	000 kom	30.787	29.348	95

Občuten padec proizvodnje v mesecu septembru v vseh oddelkih, razen v tkalnici širokih tkanin, je bil zaradi rekonstrukcije belilnice. Torej je belilnica predstavljala tisto grlo v proizvodnji, zaradi katerega je bila oplemenitena manjša količina vlaknin in tkanin. Iz tega sledi, da tudi ostali oddelki niso bili v stanju izkoristiti vse možne kapacitete, ker niso imeli surovin.

Proizvodni plan je bil dosežen v tkalnicah širokih tkanin prvič, v drugi polovici leta 1966. V teh oddelkih čas letnih dopustov izredno vpliva na proizvodnjo. V letu 1966 smo zabeležili od I. do V. meseca presežek plana, od V. do VIII. meseca pa pad in sedaj v mesecu septembru ponovno povečanje proizvodnje.

S. — M.

V SEPTEMBRU SO ZAPUSTILI PODJETJE:

Banko Marija — tkalka, Arnuš Anton — strojni ključavničar, Dimič Peter — pomočnik strojnika pri filtrih, Grilj Peter — transportni delavec

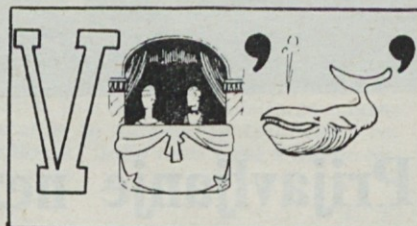
IZID ŽREBANJA

Za zadnjo nagradno križanko je prispelo kar 45 rešitev. Pravilna rešitev v prvi vrsti navpično je naslov naše tovarne »TOVARNA SANITETNEGA MATERIALA«

Žrebanje je bilo potrebno večkrat ponoviti zaradi nepravilnih rešitev, saj so zaradi besede NIAGARA izpadli kar trije dobitniki nagrad. V prvi vodoravni pa zaradi besede TEKSTIL kar dve.

Med ostalimi pa sta imela srečo in pravilno rešila PRESEKAR MARIJA, ki dobi prvo nagrado in BELCIJAN FRANC drugo.

Nagradna rebusa

Rešitve oddajte do 20. oktobra

VATKA VOTEK IN FILTER FILIP

